

INWENTARYZACJA PRZYRODNICZA

1. Metodyka przeprowadzonych inwentaryzacji

Teren inwestycji stanowi obecnie pole uprawne, w dniu pierwszej kontroli terenu 14.11.2023 r. było to ściernisko po kukurydzy. Ze względu na termin inwentaryzacji stwierdzono jedynie występowanie ssaków i ptaków nie zinwentaryzowano owadów płazów i gadów. Ze względu na okres wykonania inwentaryzacja ma charakter poglądowy może być kontynuowana w trakcie postępowania.

Opisu elementów przyrodniczych dokonano na podstawie wizji terenowej w roku 2023 r. Obserwacjami objęto teren planowanego przedsięwzięcia oraz minimalny bufor 100 m od granic ww. terenu. Podczas obserwacji przyrodniczych zidentyfikowane stanowiska gatunków mapowano za pomocą odbiornika GPS Garmin eTrex 10.

1.1. Metodyka inwentaryzacji botanicznej

Podczas badań wykorzystano metodę marszrutową, podczas której notowano stwierdzone gatunki roślin oraz ewentualnie występujące siedliska przyrodnicze. Za obszar badań przyjęto obszar, na którym będzie realizacja planowanej inwestycji.

Do waloryzacji botanicznej terenu wykorzystano:

- 1) typy siedlisk przyrodniczych mających znaczenie dla Wspólnoty wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2014 r. poz. 1713);
- 2) gatunki roślin naczyniowych, w tym gatunki objęte ochroną na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409);
- 3) gatunki mszaków objęte ochroną na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409);
- 4) gatunki grzybów objętych ochroną na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408);
- 5) gatunki roślin występujące w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin (Kaźmierczakowa, Zarzycki, Mirek 2014);
- 6) gatunki roślin występujące na polskiej czerwonej liście paprotników i roślin kwiatowych (Kaźmierczakowa i in. 2016);
- 7) gatunki mchów występujące na polskiej czerwonej liście (Żarnowiec, Stebel, Ochyra 2004);
- 8) gatunki porostów występujące na polskiej czerwonej liście (Cieśliński, Czyżewska, Fabiszewska 2006);
- 9) gatunki wątrobowców występujące na polskiej czerwonej liście (Klama, Górski 2018).

Źródła nazewnictwa:

- 1) rośliny naczyniowe — Mirek i in. (2002);
- 2) mchy — Ochyra, Żarnowiec, Bendarek-Ochyra (2003);
- 3) porosty — Fałtynowicz, Kossowska (2016);
- 4) jednostki roślinności — Ratyńska, Brzeg, Wojterska (2010).

1.2. Metodyka badań bezkręgowców

W ramach prac terenowych diagnozowano możliwe stanowiska gatunków chronionych bezkręgowców, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2022 poz. 2380) oraz gatunki bezkręgowców wymienionych w załącznikach II i IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory a także możliwe stanowiska gatunków rzadkich i zagrożonych.

Podczas kontroli okres jak i warunki pogodowe były skrajnie nie korzystne dla inwentaryzacji.

Zwrócono jedynie uwagę na możliwe siedliska owadów. Za obszar inwentaryzacji, czyli obszar, na który realizacja planowanej inwestycji może mieć negatywny wpływ przyjęto teren oddziaływania bezpośredniego. Oddziaływanie inwestycji bezpośrednio mieści się w obszarze, na którym będzie ona realizowana.

1.3. Metodyka badań herpetofauny

W ramach prac terenowych diagnozowano możliwe stanowiska gatunków chronionych bezkręgowców w granicach obszaru oddziaływania.

Oddziaływanie bezpośrednio inwestycji mieści się w obszarze, na którym będzie ona realizowana, natomiast oddziaływanie pośrednie mieści się w granicach 100 m od obszaru inwestycji.

W analizowanym przypadku przeprowadzana kontrola była wystraszająca do określenia stopnia wykorzystania terenu przez płazy i uchwycenia tras migracji. Na samym terenie inwestycji znajdują się miejsca, w których płazy nie posiadają odpowiednich warunków do bytowania w ciągu całego roku z uwagi na zmiennych poziom wód, spowodowany w ostatnich latach suszami.

1.4. Metodyka badań chiropterofauny

Przyjęta metodyka do badań nietoperzy była właściwa do stopnia ingerencji inwestycji w chiropterofaunę i możliwego potencjalnego negatywnego oddziaływania. Monitoring chiropterofauny obejmował weryfikację ewentualnych miejsc dziennego schronienia tych zwierząt na obszarze inwestycji na istniejącej fermie. Ze względu na charakter i rodzaj inwestycji skupiono się na wyszukiwaniu ewentualnych kolizji z dziuplastymi drzewami, w których potencjalnie była duża szansa stwierdzenia występowania nietoperzy. W czasie inwentaryzacji poszukiwano wszelkich śladów obecności nietoperzy np. miejsca używane do wlotów i wylotów ze względu na okres zimowania wyłączono guano i głozy dochodzące z miejsc schronienia.

1.5. Metodyka badań teriofauny (bez nietoperzy)

Badania teriofauny przeprowadzono w oparciu o następujące metody badawcze:

- piesze kontrole w obrębie obszaru przeznaczonego pod planowaną inwestycję i jej sąsiedztwo w celu poszukiwania tropów, odchodów, śladów żerowania, schronień oraz innych śladów obecności chronionych gatunków ssaków;
- bezpośrednio obserwacje zwierząt w terenie.

W trakcie badania ssaków skupiono się przede wszystkim na zidentyfikowaniu obszarów pełniących funkcję regularnego żerowiska lub miejsca rozrodu oraz wyznaczeniu istotnych szlaków migracyjnych (lokalnych korytarzy ekologicznych).

Metodyka zbierania danych była odmienna dla poszczególnych rzędów ssaków i przedstawiała się następująco:

- zajęczaki (*Lagomorpha*) – wyszukiwanie tropów, odchodów oraz kotlinek;
- gryzonie (*Rodentia*) – głównie analiza śladów żerowania oraz wyszukiwanie nor i żeremi;
- drapieżne (*Carnivora*) – wyszukiwanie tropów, odchodów, nor oraz śladów żerowania na podstawie analizy szczątków innych zwierząt, a także obserwacje bezpośrednie podczas kontroli;
- parzystokopytne (*Artiodactyla*) – głównie analiza tropów, odchodów, śladów żerowania, spalowania oraz legowisk, a także obserwacje bezpośrednie podczas kontroli.

Za obszar badań, czyli obszar, na który realizacja planowanej inwestycji może mieć negatywny wpływ przyjęto teren oddziaływania bezpośredniego i pośredniego.

1.6. Metodyka badań ornitofauny

Inwentaryzacją objęto gatunki ptaków występujące na terenie przedmiotowych działek. W przypadku przedmiotowych badań, które polegają na inwentaryzacji awifauny w kontekście potencjalnego wpływu planowanej inwestycji, należy uwzględnić, że wyniki generowane podczas takich badań, z definicji są badaniami szacującymi liczebność i rozmieszczenie osobników jednego lub wielu gatunków na danym obszarze w określonym, stosunkowo krótkim przedziale czasu (Chylarecki i in. 2015).

Za obszar praz, czyli obszar, na który realizacja planowanej inwestycji może mieć negatywny wpływ przyjęto teren oddziaływania bezpośredniego i pośredniego.

Oddziaływanie bezpośrednie inwestycji mieści się w obszarze, na którym będzie ona realizowana, natomiast oddziaływanie pośrednie mieści się w granicach 100 m od obszaru inwestycji.

W trakcie obserwacji notowano wszystkie ptaki znajdujące się w zasięgu wzroku i słuchu obserwatora. W trakcie kontroli obserwator przemieszczał się pieszo wzdłuż przyjętych transektów. Ponadto wykonano obserwacje ptaków z punktów stacjonarnych, które znajdowały się w miejscach zapewniających dobrą widoczność. Badania prowadzone były z wykorzystaniem sprzętu optycznego jak również nasłuchiowano głosów ptaków.

W trakcie prowadzonych badań używano lornetki do obserwacji ptaków, odbiornika GPS Garmin eTrex 10 do mapowania lokalizacji stwierdzonych gatunków.

W trakcie kontroli przeprowadzono również szczegółowe oględziny drzew znajdujących się w rejonie inwestycji w celu wykrycia ewentualnych miejsc gniazdowania ptaków.

2. Wyniki obserwacji

2.1. Inwentaryzacja botaniczna

Na terenie przeznaczonym po planowane przedsięwzięcie w granicach działek objętych planowaną inwestycją stwierdzono występowanie pola uprawnego które stanowiło ściernisko po kukurydzy, na południu terenu inwestycji na działce 268/1 stwierdzono występowanie przerośniętej plantacji świerka pospolitego *Picea bies*. Inwestor nabył działkę w takim stanie, drzewa posadzone zostały bardzo ciasno jak na plantacji drzewek bożonarodzeniowych. Wiek plantacji szacowany jest na 40 – 50 lat, w tym czasie drzew nie wycięto ani nie przeprowadzono żadnych zabiegów i tworzą bardzo gęsty i zwarty szpaler.

Poza teren inwestycji we wschodniej, obniżonej części działki znajdują się zarośla wierzbowe.

2.2. Bezkregowce

Ze względu na okres kontroli nie odnotowano żadnych gatunków bezkręgowców.

2.3. Płazy i Gady

Ze względu na okres kontroli nie odnotowano żadnych gatunków bezkręgowców. W pewnym oddaleniu na wschodnim krańcu działki nr 267/25 w zaroślach wierzbowych znajdują się zagłębienia i resztkowe pozostałości rowów które mogą być czasowo wypełnione wodą przez co mogą one stanowić dogodne siedliska do bytowania i wędrówek płaców. Oś i kierunki migracji płazów wyznacza wschodnia granica działki wzdłuż której rozciągają się zakrzewienia i pozostałości rowów. Teren ten znajduje się w zagłębieniu w oddaleniu około 80 m od samego terenu inwestycji.

2.4. Nietoperze

Przeprowadzona inwentaryzacja nie wykazała występowania na terenie planowanej inwestycji miejsc dziennego schronienia nietoperzy. W wyniku weryfikacji drzew znajdujących się bezpośrednio w strefie inwestycji nie stwierdzono drzew dziuplastych.

2.5. Ssaki (bez nietoperzy)

W trakcie kontroli w zakresie teriofauny stwierdzono 1 gatunku ssaka objętego ochroną gatunkową na terenie objętym planowaną inwestycją:

- Kreta, który na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r., poz. 2183) wymieniony został w załączniku nr 2 zawierającym GATUNKI ZWIERZĄT OBJĘTYCH OCHRONĄ CZĘŚCIOWĄ. Jednakże, ochroną objętą są osobniki znajdujące się poza terenem ogrodów, upraw ogrodniczych, szkólek leśnych, trawiastych lotnisk, ziemnych konstrukcji hydrotechnicznych oraz obiektów sportowych. Kret *Talpa europaea* jest gatunkiem, który na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r., poz. 2183) wymieniony został w załączniku nr 2 zawierającym GATUNKI ZWIERZĄT OBJĘTYCH OCHRONĄ CZĘŚCIOWĄ. Jednakże, ochroną objętą są osobniki znajdujące się poza terenem ogrodów, upraw ogrodniczych, szkólek leśnych, trawiastych lotnisk, ziemnych konstrukcji hydrotechnicznych oraz obiektów sportowych.

Ponadto stwierdzono 3 osobniki żerującej sarny *Capreolus capreolus*, norę lisa *Vulpes vulpes* i zająca *Lepus europaeus*. Gatunki stwierdzone wykorzystują teren przeznaczony pod planowaną inwestycję jak również jej bufor jako miejsce żerowania na gruntach użytkowanych rolniczo.

2.6. Ptaki

Sam teren inwestycji może być siedliskiem lęgowym skowronka polnego *Alauda arvensis*, ze względu na czas obserwacji nie odnotowano tego gatunku jednakże w związku z powyższym konieczne jest wprowadzenie działań ograniczających negatywny wpływ inwestycji na ornitofaunę, poprzez kontrolę ornitologiczną działek przed rozpoczęciem prac budowlanych, w szczególności na okoliczność występowania siedlisk lęgowych ptaków gniazdujących na ziemi. Optymalnym rozwiązaniem jest rozpoczęcie prac poza sezonem lęgowym ptaków i ich kontynuowanie do czasu zakończenia.

We fragmentach plantacji choinek oraz w zaroślach wierzbowych na wschodzie, które są wyłączone z planowej inwestycji, stwierdzono występowanie ptaków, które bardzo chętnie zasiedlają krajobraz pól rolnych, tj. sójka *Garrulus glandarius*, trznadel *Emberizacitrinella*, bogatka *Parus major*, mazurek *Passer montanus*, srokę *Pica pica*.

Należy stwierdzić że teren inwestycji oraz bufor wokół w odległości 100m poza okresem wykonywanej wizji może być siedliskiem dla innych pospolitych gatunków ptaków takich jak: szczygieł *Carduelis carduelis*, zięba *Fringilla coelebs*, cierniówka *Sylvia communis*, kapturka *Sylvia atricapilla*, modraszka *Cyanistes caeruleus*, kwiczol *Turdus pilaris*, szpak *Sturnus vulgaris*, oraz gołębia grzywacza *Columba palumbus*.

Wschodni płat działki inwestycyjnej poza terenem inwestycji ze względu na swoją morfologię może być żerowiskiem dla bociana białego *Ciconia ciconia* oraz żurawia *Grus grus*.

Wszystkie wymienione gatunki (oprócz grzywacza) objęte są ochroną na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r., poz. 2183).

3. Dokumentacja zdjęciowa

Fot. 1. Teren inwestycji część południowa, widok od strony zachodniej

Fot. 2. Żerująca sarna – kozioł.

Fot. 3. Teren inwestycji widok od strony północnej

Fot. 4 Pas zakrzewień wierzbowych na wschodzie działki inwestycyjnej -I

Fot. 5 Pas zakrzewień wierzbowych na wschodzie działki inwestycyjnej -II

Fot. 6 Lisia nora na skraju plantacji świerka

Sporządził: Seweryn Furmanek